

ONTWIKKELINGSLIJNEN IN DEN  
=====

LANDBOUW.  
=====

VI.

DE BOERENCOOPERATIES IN RUSLAND. DE NEP.

Mogen de boeren in Oost-Europa ook over de heele linie op den weg der coöperatie gedreven worden, dit proces zal zich in Rusland het snelst voltrekken. Dit land verkeert in de "bijzondere" omstandigheid, dat de belangen van het industriekapitaal (voor 95% geconcentreerd in den staat) voorloopig ~~evenwijdig~~ <sup>evenwijdig</sup> loopen met de belangen ~~van~~ de boeren. De Russische industrie verkeert in de groote moeilijkheid, dat ze voor een groot deel is aangewezen op den invoer van allerlei grondstoffen, machines en werktuigen uit het buitenland, die ze in de tegenwoordige omstandigheden echter onmogelijk kan betalen. Kon ze zelf industrieproducten naar het buitenland uitvoeren, dan zou ze bijv. voor een gelijk bedrag aan verschillende benodigdheden weer kunnen invoeren. DE RUSSISCHE INDUSTRIE KAN ECHTER MET GEEN MO-

GELIJKHEID ALS CONCURRENT OP DE WERELDMARKT OPTREDEN,

doordat haar prijzen veel te hoog zijn. Wel denkt men, dat, "als alles goed gaat", de kostprijzen in 't jaar 1932 door rationalisatie der productie 16½% gedaald zijn, vergeleken bij 1927, maar ze liggen dan toch nog altijd 10% boven de wereldmarktprijs.

Toch moet Rusland hoe dan ook aan middelen zien te komen, om de buitenlandsche producten te kunnen betrekken. Een groote buitenlandsche leening op langen termijn zou hier reeds uitkomst brengen, maar het internationale kapitaal wil daarop vooralsnog nog niet ingaan. Of dit nu zijn grond vindt in politieke overwegingen, of dat de bourgeoisie de buitenlandsche handel van een achterlijk agrarisch land, dat volkomen aangewezen is op het al of niet gelukken van den oogst, onvoldoende waarbrog acht voor de aflossing en de rentedienst, interesseert ons nu niet. Een feit is, dat een groote buitenlandsche leening tot nu toe uitbleef.



Onder deze omstandigheden is Rusland uitsluitend aange-  
zen op het vergrooten van den uitvoer van eigen produc-  
ten.

In 1926 had de uitvoer aan industrieproducten  
zich ontwikkeld tot een bedrag van 258 miljoen Roebel,  
wat men door een grooten uitbouw der petroleumindustrie  
in 1932 op 636 miljoen gebracht hoopt te hebben.

Een andere bron, die vorderingen in het buiten-  
land moet doen ontstaan, is de GRAANEXPORT. In 1932  
rekent men deze met 380 miljoen opgevoerd te hebben,  
waartoe echter de heele agrarische productie met 63%  
moet stijgen.

Verloopt dit alles volgens het "plan", dan is  
de totaal uitvoer, die in 1926 750 miljoen Roebel be-  
droeg, weer op het peil van 1913 gekomen, n.l. op 1500  
miljoen Roebel.

De "bijzondere" toestand, waarin de Russische  
landbouw en industrie verkeerden, ligt dus hierin, dat  
beide te zamen zich in wederkeeringe vervlechting moeten  
ontwikkelen. De landbouw kan alleen intensief worden  
door de industrie, de industrie kan het alleen door de  
grootere productiviteit van den landbouw, een toestand,  
zooals in geen ander land ter wereld bestaat. Zoo zien  
we dan ook het verschijnsel, dat het industrie kapitaal  
(hier de staat) de ontwikkeling van den landbouw bevor-  
dert.

De belangrijkste hulp, die de staat geven kan,  
is het steeds opnieuw aan de boeren toeroepen:

"DOE HET ZELF EN VORMT COÖPERATIES!"

waarbij dan de drijvende kracht ~~xxx~~ is: het

"VERRIJKT U!"

(Deze leus werd door Bucharin bij het invoeren van de  
NEP aangeheven).

De boeren hebben de leuze verstaan, zoodat we  
een krachtigen groei van het coöperatiewezen kunnen  
waarnemen. De Russische agrarische ontwikkeling be-  
weegt zich daarmee op volkomen dezelfde banen, die we  
in West-Europa sinds een dertigtal jaren kennen en die  
op het oogenblik over de heele aarde worden ingeslagen.  
Van de 21 400.000 boerenbedrijven in Rusland waren er in  
1927 reeds 36% verbonden. In 1924 beheerschten de coö-  
peraties 1,7% der landbouwproducten, in 1925 reeds  
21½% en in 1927 was dit tot 25% toegenomen. Gerekend  
over de afzonderlijke producten beheerschten ze van het



blz 38.  
GRAAN 27%, VLAS 44%, KATOEN 84% en BOTER 92%. (Cijfers van Rutgers).

Ook is het tekenend, dat het aantal tractors van 1924 tot 1928, dus in 4 jaren, van 9 000 tot 32 000 steeg, wat een vermeerdering is van 255%. Het aan landbouwwerktuigen uitgegeven bedrag steeg van 62 miljoen Roebel in 1924 tot 149 miljoen in 1927. Dat is in 3 jaar een stijging van 140%. Wel is waar beteekenen deze getallen voor een reuzenrijk als Sowjet-Rusland niet veel, maar het komt niet in de eerste plaats op de absolute grootte dan wel op den groei aan.

De functies der Russische coöperaties zijn geen andere dan die van hun zusterorganisaties in de rest van de wereld, wat vanzelf sprekend is, omdat het boerenbedrijf "particulier" bedrijf is, dat als overal voor de winst werkt. Ook hier vormen de coöperaties inkoop- en verkooporganisaties, om zich een zoo stevig mogelijke positie op de binnenlandsche markt te verzekeren en om den strijd tegen de centrale Sowjet-Regeering te kunnen voeren. Verder vormen ze ook coöperatieve credietbanken, omdat de kleine en middelboeren alleen langs dezen weg credieten kunnen krijgen, terwijl ze tevens organisaties stichten tot coöperatief verbruik van landbouwwerktuigen.

In den strijd tegen de Sowjet-Regeering zijn de boeren reeds meermalen met succes opgetreden. Wisten ze in 1921 den vrijen handel op de binnenlandsche markt te veroveren, in 1928 brachten ze de regeering een gevoeligen nederlaag toe, doordat de boeren weigerden, tegen de door de regeering vastgestelde prijzen te verkoopen en ze ten slotte een hooger prijs wisten af te dwingen. De GRAANEXPORT werd daardoor voor de regeering een financieel fiasco, waardoor de staatsindustrie in ernstige moeilijkheden kwam en het "opbouwprogram" volkomen faalde. De staat ziet zich daarom genoodzaakt tegen de individualistische boeren stelling te nemen. De regeerders vreezen een boerenmonopolie voor graan en daarom is begonnen met den bouw van "staatsgraanfabrieken", om dit monopolie te breken.

De staatsgraanfabrieken vormen een "socialistischen sector" in de individualistische landbouw. Ze omvatten nu nog slechts 2% van de bebouwde oppervlakte, doch zullen "als alles goed gaat" in 1933 reeds 17½% beslaan, terwijl ze dan 15½% van de totale productie zullen opbrengen. De "privaatkapitalistische sector" zal dan nog "slechts" 73,2% van het product beheerschen, terwijl ruim 11% op rekening komt van de "collectieve bedrijven", of wat we in Holland "productieve associaties" zouden noemen.



De Russische regeerders rekenen deze productie-ve associaties als een deel van de communistische productie. Inderdaad is het wel een kenmerk van de associaties als van de staatsproductie, dat beide op de winst gebaseerd zijn, welk kenmerk ze trouwens met de heele kapitalistische productie in de rest van de wereld gemeen hebben. Het verschil tusschen de staatsbedrijven en de associaties ligt echter in

#### DE BESCHIKKING OVER DE GEMAAKTE WINSTEN.

In het staatsbedrijf vallen ze den leiders van den staat toe, die vaststellen, hoe ze besteed zullen worden. Bij de associaties komt de winst aan de individuele leden, die er mee handelen, zooals zij dat het beste achten. Ook voor hen geldt het "VERRIJKT U!" van Bucharin. De associaties zijn dus niet anders dan een bepaalde vorm van kapitalistische coöperaties, zooals we die in de heele wereld kennen. Ze vallen daarom ook niet binnen het raam van de "planmatige" staatsproductie. Wij meenen dan ook, dat de "privaatkapitalistische sector" op 73,2% gesteld moet worden, maar op  $73,2+11=84,2\%$ . Wel te verstaan, als de plannen betreffende de staatsgraanfabrieken, die voorloopig alleen nog op papier bestaan, ten uitvoer zijn gebracht.

Zooals we zagen, komt het er voor de Russische regeerders vooral op aan, dat Rusland zoo spoedig mogelijk weer als GRAANEXPORTEEREND LAND OP DE WERELDMARKT VERSCHIJNT, waarom men de productiecapaciteit in den landbouw in 1932 met 63% verhoogd hoopt te hebben, vergeleken bij 1926. Deze opvoering der productie denkt men te bereiken door vergrooting der bezaaide oppervlakte en door den landbouw intensiver te bedrijven. Voor vergrooting der bezaaide oppervlakte zijn nieuwe landontginningen noodzakelijk, terwijl het opvoeren der productiviteit langs verschillende wegen geschiedt.

Behalve de moreele steun bij de vorming der coöperaties, worden daarom belangrijke sommen aan landontginning besteed en worden aanzienlijke credieten voor de boeren beschikbaar gesteld. Deze laatste moeten later natuurlijk met rente terug betaald worden, want  $\emptyset$  WINST is de grondslag der geheele Russische productie. In het tijdperk van 1927-32 denkt de Sowjet-Regeering beschikbaar te stellen: voor landverbetering, ontginning en irrigatie 1 milliard Roebel, vooraankoop van vee en machines 290 millioen, voor voor landbouwkundige verbetering en proefstations 244 millioen, voor coöperatie en industrialisatie 251 millioen. (De cijfers ontleend aan Rutgers.).



Dat zijn ongetwijfeld aanzienlijke bedragen, ~~XXXXXXXX~~ die deels uit directe, grootendeels uit de voor niemand ontkoombare indirecte belastingen, deels uit de bedrijfs-winsten en voor een ander deel uit de rentedienst van het staatscredietkapitaal verkregen worden, terwijl het monopolie van den buitenlandschen handel ook nog een zekeren of liever een zeer onzekeren bron van inkomsten is. Wat langs deze verschillende wegen aan de miljoenenbevolking van het Sowjet-Rijk onttrokken wordt, wordt zoo aangewend, dat het Bucharinsche "VERRIJKT U!" voor de bezitters van de 21 400 000 boerenbedrijven, die Rusland in 1927 telde, in vervulling kan gaan.

Men vraagt zich echter te vergeefs af, wat dit alles met communisme te maken heeft. De geheele Russische economie staat op den grondslag der kapitalistische "waren"productie, terwijl er van een productie naar de behoeften geen sprake is. De Russische revolutie heeft Rusland een ontzaglijke sprong vooruit gebracht, doordat het de oude belemmeringen, die de ontwikkeling van het kapitalisme in den weg stonden, die verhinderden, dat de landbouw bij den maatschappelijken arbeid ingeschakeld werd, vernietigde. Door deze revolutie werden dus de grondslagen gelegd voor de ontwikkeling van de burgerlijke maatschappij. De voorwaarden voor een werkelijke proletarische revolutie worden er nu pas voorbereid.

Niemand minder dan LENIN getuigtndat volkoen duidelijk. In de "Verzamelde Werken" van Lenin, 1e deel van Band ( XI, blz. 78 - 79 (uitg. Moskou), verklaart hij:

"De overwinning der burgerlijke revolutie (in Rusland -PIC) is onmogelijk als overwinning der bourgeoisie. Het overheerschen der BOERENBEVOLKING, haar vreeselijke onderdrukking door het half feodale grondbezit, de kracht van het bewustzijn van het reeds in een socialistische partij georganiseerde proletariaat, al deze omstandigheden verleen ONZE burgerlijke revolutie een bijzonder karakter. DEZE BIJZONDERHEID HEFT NIET HET BURGERLIJKE KARAKTER DER REVOLUTIE OP. Deze bijzonderheid bepaalt slechts het contrarevolutionaire karakter onzer bourgeoisie en de noodzakelijkheid van de dictatuur van het proletariaat en der boeren voor de overwinning VAN ZULK EEN REVOLUTIE". (Cursief van ons - PIC).



LENIN wist dus zeer goed, dat "DE DICTATUUR VAN HET PROLETARIAAT EN DER BOEREN NOODZAKELIJK (was) VOOR DE OVERWINNING VAN ZULK EEN (burgerlijke) REVOLUTIE"! Hij rekende er echter mee, dat de Duitse arbeidersklasse bij de ineensstorting van het Duitse Rijk zijn PROLETARISCHE REVOLUTIE zou maken, waarmee de opbouw van het communisme wezenlijk nader gebracht was. Want:

"De volle overwinning der socialistische revolutie is in één land ondenkbaar. Ze verlangt de innigste samenwerking van ten minste eenige ontwikkelde landen, WAARTOE WE RUSLAND NIET KUNNEN REKENEN." (LENIN op het Xe congres der C.P.R. Zie "Inprekorr" 6e Jaarg. № 139, blz. 1426).

Rusland bleef echter alleen staan. Ze kon daarvoor alleen de BURGERLIJKE REVOLUTIE doorvoeren, d.w.z. ze kon alleen den weg vrij maken voor de ontwikkeling van het "waren"kapitalisme in Rusland.

"De arbeidersklasse heeft in 1917 de macht in handen genomen. Maar ze kon er niet aan denken, bijv. het klein-burgerlijk bedrijf en in het bijzonder het boerenbedrijf te socialiseeren. En in 1921 bleek het, dat de Russische economie nog hartnekkiger is en dat de macht der proletarische staatsmachine niet verder reikt, dan dat ze de groot-industrie en deze zelfs niet geheel, gesocialiseerd houdt." (Bucharin: "Theorie des historischen Materialismus" blz. 310).

Het doorvoeren van het communisme was onmogelijk door de achterlijkheid van den landbouw. Wat de Bolsjewiki krachtens hun beginsel MOESTEN doen, de vernietiging van het loonstelsel, DE OPHEFFING DER KAPITALISTISCHE WARENPRODUCTIE, konden ze niet. Wat ze doen moesten krachtens de economische structuur van het land druischte tegen hun beginselen in. Kortom: de Bolsjewiki waren in een toestand gekomen, die ENGELS in z'n "Duitse Boerenoorlog" zoo treffend aldus schildert:

"HET ERGSTE, wat een leider van een extremistische partij overkomen kan, als hij gedwongen wordt de regeering over te nemen in een tijdperk, waarin de beweging nog niet rijp is voor de heerschappij der klasse, die hij vertegenwoordigt... Wat hij doen K A N, hangt niet van zijn wil af... Wat hij doen M O E S T .... niet weer niet van hem af, ... Hij bevindt zich dus nood- hangt in EEN ONOPLOSBAAR DILEMMA: wat hij KAN zakeijkerwijs



doen, is in tegenspraak met zijn geheele verleden, zijn principes....en wat hij doen M O E S T, is niet door te voeren. In één woord: hij is gedwongen, NIET zijn partij, zijn klasse te vertegenwoordigen, maar de klasse, voor wier heerschappij de beweging juist rijp is. Hij moet in het belang der beweging zelf de belangen van een klasse, die hem vreemd is, doorvoeren EN ZIJN EIGEN KLASSE MET FRASES EN BELOFTEN IN HET RIET STUREN, met de verzekering, DAT DE BELANGEN VAN DIE VREEMDE KLASSE ZIJN EIGEN BELANGEN ZIJN. WIE IN DEZE SCHEEVE POSITIE KOMT, IS REDDELOOS VERLOREN".

Met bovenmenselijke inspanning trachtten de Bolsjewiki gedurende de eerste drie jaar van hun heerschappij aan dit noodlot te ontkomen. Met de militaire macht werd tegen de boeren ingegrepen, met het eenige gevolg, dat de boeren niet meer land gingen bebouwen, dan noodig was, om in hun armzalige behoeften te voorzien. De boeren eischten den vrijen handel, OMDAT ZE WINST WILDEN MAKEN, omdat ze als kapitalistische "waren"-producenten wenschten op te treden. In 1921 zetten ze zich door ( de NEP) en daarmee waren de grondslagen voor de nieuwe kapitalistische ontwikkeling in Rusland gelegd, wat LENIN op het Xe congres der C.P.R. aldus formuleerde:

"We weten allen, als we slechts het A B C van het Marxisme kennen, dat uit deze omstelling (naar de NEP - PIC) en den vrijen handel onherroepelijk de splitsing der warenproducenten in bezitters van kapitaal en bezitters van arbeidskracht voortkomt, de splitsing in kapitalisten en loonarbeiders, DAT IS HET OPNIEUW INVOEREN DER KAPITALISTISCHE LOONSLAVERNIJ, die niet uit den hemel komt vallen, maar in de heele wereld UIT DE AGRARISCHE PRODUCTIE GROEIT".



blz. 43.

Toch stuurde LENIN na het fiasco der communis-  
tische experimenten bij de boeren VOLKOMEN DOELBEWUST  
naar het kapitalisme. En wel, omdat hij het kapitalisme  
ALS EEN VOORUITGANG zag tegenover het achterlijke land-  
bouwbedrijf. LENIN koos daarom als leuze: VOORUIT NAAR  
HET KAPITALISME door middel van de NEP. In genoemde re-  
devoering op het Xe congres zei hij:

"HET KAPITALISME IS EEN KWAAD vergeleken bij  
het socialisme. HET KAPITALISME IS EEN ZEGEN vergele-  
ken bij het kleinbedrijf, tegenover de bureaucratie,  
die met de versplintering der kleine producenten ver-  
bonden is".

Rusland gaat daarmee naar een kapitalistische  
ontwikkeling in den landbouw in samenwerking met een s/  
staatskapitalisme in de industrie. De Bolsjewiki komen  
daarbij wel in een buitengewoon "SCHEEVE POSITIE". Ze  
ontwikkelen het kapitalisme "in naam van het communisme".  
"In naam van het communisme" een bondgenootschap met het  
opkomend BOERENKAPITAAL. ("We moeten ons staatsproduc-  
tieapparaat bij het bedrijf der middelboeren, dat we  
in den loop van drie jaren niet vermochten om te vormen,  
aanpassen". LENIN, Xe congres). "In naam van het com-  
munisme wordt ieder, die zich tegen dit alles verzet,  
in de gevangenis gesmeten, of naar Siberië verbannen!  
EEN BOERENFASCISME ONDER LEIDING VAN DE COMMUNISTISCHE  
PARTIJ!